

Üreme Sağlığına İlişkin Uygulamaların İncelenmesi

Gamze TEMİZ*, Hediye ARSLAN*, Mine D. GÜNGÖR*

*İstanbul Bilim Üniversitesi Florence Nightingale Hastanesi Hemşirelik Yüksekokulu

AMAÇ:

Bu çalışma, evli bireylerin üreme sağlığına ilişkin davranış ve uygulamaları, bu uygulamaları etkileyen etmenleri belirlemek amacıyla yapılmıştır.

YÖNTEM:

Araştırmanın evrenini Bağcılar bölgesinde yaşayan bireyler, örneklemini ise araştırmaya katılmayı kabul eden 200 kişi oluşturmuştur. Araştırma tanımlayıcı olarak planlanmış ve uygulanmıştır. Verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından geliştirilen; bireylerin demografik özelliklerini, üreme sağlığına ilişkin davranış ve uygulamalarını içeren 25 soruluk anket formu kullanılmıştır. Veriler bilgisayar ortamında yüzdeler ve ki kare testi kullanılarak değerlendirilmiştir.

BULGULAR:

Türkiye'de son 30 yıllık dönemde sağlık alanındaki önemli gelişmeler sonucunda beklenen yaşam süresi artmış, anne ve çocuk ölümlerinde azalma kaydedilmiştir. Günümüzde sosyal ve ekonomik güçlükler, göçler, aşırı nüfus artışı, çevresel kirlenme gibi temel sorunlar üreme sağlığını etkilemektedir. Başta ülkemiz gibi gelişmekte olan ülkeler olmak üzere tüm dünya 1960'lı yıllarda, kontrolsüz nüfus artışının ekonomik ve sosyal kalkınma üzerindeki olumsuz etkileri konusuna odaklanmaya başlamıştır. Bu bağlamda; Bükreşte (1974), Mexico City'de (1984) ve Kahire'de (1994) yapılan üç büyük konferansta, nüfus ve aile planlamasının, genel kalkınma çabalarının ayrılmaz bir parçası olduğu ortaya konmuştur. Üreme sağlığı politikalarının temelinde, bireylerin yaşam kalitesini yükseltme hedefinin olduğu bilinmektedir.

Üreme hakları; insanların üreme yeteneğine ve bunu ne zaman, nasıl gerçekleştireceklerine karar verme özgürlüğüne sahip oldukları anlamına gelmektedir. Bu kapsamda;

bireylerin, çocuk sayısı ve aralığına özgür ve sorumlu bir şekilde karar vermeleri ve bunu sağlayabilmek için gerekli bilgiye sahip olabilmeleri, cinsel sağlık standardına ulaşabilmeleri, adolesan dönemden başlanarak, postmenapozal ve yaşlılık dönemi de dahil olmak üzere üreme sağlığı hizmetlerinden yararlanma hakları insan hakları kapsamındadır.

DSÖ ailelerin, çocukların, adolesanların, kadınların sağlığını geliştirici, destekleyici bir yaklaşımla bireylerin cinsellik ve üremeye bağlı hastalık, sakatlıklardan korunması, ihtiyaç duyduğunda uygun danışmanlık, bakım ve rehabilitasyon almalarının sağlanması hedefleri ile üreme sağlığı programları geliştirmiştir.

Tanımlayıcı olarak yapılan bu araştırma; bireylerin üreme sağlığına ilişkin davranış ve uygulamaları, bu uygulamaları etkileyen etmenleri belirlemek amacıyla planlanmıştır.

KAYNAKÇA

1. Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması 2003. Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, 2004. Ankara, Türkiye.
2. Yıldırım G, Turaclar N, Bakır A, Ozdemir L. Sivas İli Ana Çocuk Sağlığı Merkezine Basvuran Kadınların Aile Planlaması Yöntem Tercihleri ve Etkileyen Faktörler. Cumhuriyet Univ. Tıp Fak. Dergisi.2003; 25: 99-104.
3. Erten H, Yılmaz H, Soysal S. Isparta İli Karaağaç Sağlık Ocağına Bağlı 15-49 Yas Kadınların Üreme Sağlığı İle İlgili Alışkanlıklarının Sosyo-Demografik Özellikleri Açısından Değerlendirilmesi. 3 Uluslararası-10.Ulusal Hemşirelik Kongresi. 7- 10 Eylül 2005, İzmir. Özet Kitabı. Sayfa:134.
4. Sankazan S, Yıldırım A. Ankara Deliler Koyundeki Evli Erkeklerin Aile Planlaması İle İlgili Bilgi, Tutum ve Davranışları. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası. 55: 41-50.